

Nyhetsbrev nummer 1, 2022

Så kom 2022 och vi fick komma tillbaka till våra arbetsplatser samtidigt som världen kastades in en ny kris i och med kriget i Ukraina och det spända säkerhetsläget. För oss har det betytt att flera av våra forskare ännu en gång fått arbeta operativt med krisberedskap och flyktingkoordinering parallellt med forskning, och igen utfört extraordinära insatser. CARER:s och Framtidens skadeplats verksamhet rullar på och vill denna gång framför allt lyfta fram våra doktorander.

Den fjärde CARER-doktoranden försvarade framgångsrikt sin avhandling om optimerad utlarmning av frivilliga i februari och är kvar hos oss som post-doc, och tre nya doktorander har rekryterats. De kommer forska om hur civila insatspersoner (CIP) kan användas i kriser och som del av ett civilt försvar, om hur ad-hoc team på skadeplatser fungerar och kan stöttas för den första tiden efter en olycka innan professionell respons är på plats respektive om hur man kan stärka processerna för att införliva lärdomar från övningar och utvärderingar i regionalt beredskapsarbete.

Det är också roligt att vi presenterade inte mindre än fem bidrag på the International Conference of Information Systems for Crisis Management (ISCRAM) och inte minst att den kunde genomföras på plats, i Frankrike. Det gäller självklart också vår egen konferens Framtidens Skadeplats som tog plats den 27 april, på KMC i Linköping, efter två års pandemiupphåll. Två rapporter har också publicerats under våren, om eftersök och om hur vi kan hantera organisatoriska och IT-relaterade stöd för civila insatspersoner. Allt detta kan ni läsa mer om nedan.

Den 1 juli byter CARER värdinstitution till ITN, vilket inte har någon större praktisk betydelse, men kommer att förenkla administrationen och medföra ett närmare samarbete med institutionsledningen.

Vi önskar er en riktigt fin sommar och en välförtjänt ledighet!

*Sofie Pilemalm, Föreståndare CARER, Professor Informatik LiU,
Professor Informationssystem, University of Agder*

Konferensen Framtidens skadeplats 2022

Efter två års uppehåll kunde vi den 27:e april genomföra konferensen Framtidens skadeplats. Likt tidigare år genomfördes konferensen på Katastrofmedicinskt centrum och är ett samarbete mellan CARER och KMC och som riktar sig mot till alla som jobbar med räddningsinsatser.

Temat för de olika föreläsningsspåren var bland annat pågående dödligt våld, säkerhet i offentlig miljö och frivilliga i räddning och respons.

Huvudtalare var Douglas Stirling, är chef för enheten Joint Emergency Services Unit på Scottish Multi-Agency Resilience Training & Exercise Unit (SMARTEU) där han leder utvecklingsarbetet och är expert inom samverkan

i träning och övning för polis, räddningstjänst, ambulans och dess samverkansaktörer.

Vår kommunikatör har skrivit en artikel som du finner [här](#).

Efterforskning av försvunna personer

Varje år rapporteras ca 26 000 personer försvunna till polisen varav en fjärdedel gäller allvarliga och akuta försvinnanden som orsakar stort lidande, innebär höga kostnader och där några inte skulle överlevt om de inte återfunnits i tid.

I en ny rapport, skriven av Rebecca Stenberg, pekar hon på behov och ger 37 förslag till utveckling av polisens hantering av information och kunskap inom efterforskning av försvunna för en långsiktig kunskapsbaserad verksamhet.

[Rapporten finns att läsa här.](#)

NEFP-konferensen 2022

31: a mars genomfördes den årliga konferensen som arrangeras av det nationella nätverket för samverkan om forskning, metodutveckling och utbildning om efterforskning av saknade personer (NEFP). Konferensen syftar till att utveckla arbetet med nätverket och att utifrån olika perspektiv belysa vad forskningen och det praktiska kan bidra med samt hur dessa två kan förenas i arbetet med efterforskning av försvunna och saknade personer. Årets värd var Södertörns högskola och du kan ta del av presentationerna [här](#).

Seminarium

Den 23:e maj bjöd NEFP-nätverket och CARER in till seminarium med Lorna Dennison Wilkins, polis och forskare vid Universitet i Dundee. Lorna presenterade sin forskning "[Body recovery from water study](#)" om hur kroppar betar sig i vatten.

Seminariet blev lyckat och det planeras för fler framöver.

Kontaktperson för NEFP-nätverket är [Rebecca Stenberg](#) och på vår [hemsida](#) kan du läsa mer.

Foto: Lorna Dennison Wilkins

Terrängpejlen

I projektet Terrängpejlen, som leds av Sjöfartsverket och där CARER har ansvar för bland annat utvärdering och framtagandet av utbildningsmaterial, har tester och övningar framgångsrikt genomförts i Kiruna under våren. Syftet har varit att utvärdera potentialen att hitta försvunna luftfartyg och människor med hjälp av handhållen pejl-utrustning, inklusive samverkan mellan JRCC, Polisen och fjällräddningen.

Vill du veta mer om projektet? Kontakta [Tobias Andersson Granberg](#) eller [Rebecca Stenberg](#)

Foto: Rebecca Stenberg

NOFOMA 2022

CARER var representerade på konferensen NOFOMA 2022 i Reykjavik, Island, där Viktor Sköld Gustafsson från EMMUNE-projektet presenterade material från en studie om behov av beslutsstöd vid responser till naturolyckor. Konferensen innebar även möten med forskare från flera nordiska länder.

Book of abstracts finner du [här](#).

ISCRAM 2022

The International Conference of Information Systems (ISCRAM) var äntligen tillbaka efter två års uppehåll/on-line version. CARER presenterade fem bidrag i Tarbes, Frankrike och träffade forskare på krisområdet från tex Mittuniversitetet och Universitet i Agder.

Nya doktorander

Wael Alkusaibati

Min forskning kommer att handla om civila insatspersoner, för att först försöka fastställa effekten av att använda dem vid mindre olyckor för att senare utforska hur de skulle kunna bli en resurs i kriser, katastrofer och som en del av ett civilt försvar. Jag har egen direkt erfarenhet av hur frivilliga resurser använts vid kriget i Syrien.

[Här kan du läsa mer om Wael's forskning.](#)

*Foto: Anna Nilsen,
Linköpings universitet*

Wilhelm Brodin

Vid kris, katastrof eller olycka är tiden innan räddningstjänst, ambulans och polis kommer fram viktig för att rädda liv på skadade människor.

När dessa händelser sker är det ofta människor på plats innan räddningstjänst, ambulans och polis kommer fram och som har möjlighet att ge hjälp. Att ge hjälp kan innebära allt från att hitta skadade människor, meddela SOS alarm till att ge första hjälpen till någon med en allvarlig blödning.

Min forskning kommer handla om hur dessa människor samarbetar med varandra när de ger hjälp och hur det samarbetet kan ske på bästa sätt.

Foto: Thor Balkhed, Linköpings universitet

Foto: Anton Björnqvist

ANTON BJÖRNQVIST

Min forskning berör beredskap och ledning inom sjukvården. Framför allt ligger fokus på att undersöka hur flertalet utbildningsinsatser och utvärderingar av verkliga händelser och övningar tillsammans kan användas för att ge omdömen kring nivå av beredskap.

En central del av forskningen blir således att bidra till utvecklingen av evidensbaserade metoder och arbetssätt som kan användas vid utvärderingar för att maximera deras nytta för framtida utbildningsinsatser och vid bedömningar av beredskapsnivå.

Accepterad konferensartikel

Inom arbetet om blödningskontroll och lekmäns förmåga att utföra första hjälpen-åtgärder har en artikel blivit accepterad till årskongressen för The Human Factors and Ergonomics Society (HFES). Studien undersökte effekten av närvaro av blod vid simulering av livshotande blödning. Studiedeltagarna fick sätta tourniquet eller genomföra sårpackning på docka med eller utan blod från det simulerade såret i benet på dockan.

Deltagarnas känslighet för äckel och aversion mot blod mättes. Resultaten visar att blod inte försämrade kvaliteten på första hjälpen-åtgärderna, men att tidsåtgången var större för gruppen med blod närvarande.

Brodin, W., Friberg, M., Jonson, C.-O., & Prytz, E. (2022). *The effect of presence of blood on medical laypeople's ability to perform first aid for massive bleeding*. In 66th Annual Meeting of the Human Factors and Ergonomics Society

Civila insatspersoner bidrar till att rädda liv

I en ny [rapport](#), skriven av Sofie Pilemalm, adresseras hur förutsättningar skulle kunna förbättras så att civila insatspersoner kan bidra till att rädda liv och till ett civilt försvar.

Civila insatspersoner är frivilligverksamhet där frivilliga rekryteras, utbildas och utrustas av kommunal räddningstjänst för att sedan larmas på vissa typer av olyckor och kunna påbörja en första insats innan räddningstjänst och ambulans anländer.

Konceptet utvecklades för över 10 år sedan och har sedan dess bidragit till räddade liv och restvärden

Artikeln finns som helhet att läsa på vår [hemsida](#).

Kontaktperson: [Sofie Pilemalm](#)

Godkänd doktorsavhandling

Fredagen den 18:e februari försvarade Niki Matinrad sin doktorsavhandling [”Models for Dispatch of Volunteers in Daily Emergency Respons”](#) som bygger på utlarmningsmodeller för frivilliga förstainsatspersoner.

Niki blev godkänd på framläggningen, grattis Niki!

Foto: Arash Matinrad

Nya publikationer

Nedan följer exempel på vetenskapliga publikationer under perioden januari till juni 2022. Ytterligare publikationer samt våra rapporter kan du läsa om på [hemsidan](#)

- Pilemalm, S. (2022). *Barriers to Digitalized Co-production: the Case of Volunteer First Responders*. ISCRAM2022.
- Andersson Granberg, T., Erlander, S., Fredman, D., Olovsson, L., & Persson, E. (2022). *Predicting Volunteer Travel Time to Emergencies*. ISCRAM2022.
- Sköld Gustafsson, V., Pilemalm, S., Andersson Granberg T., & Waldemarsson, M. (2022). *Managing natural hazards in Sweden – needs for improved information and decision support systems*. ISCRAM2022.
- Björnqvist, A., Friberg, M., Jonson, C.-O., Pettersson, J., & Berggren, P. (2022). *An Analysis of a Swedish Medical Command and Control System's Situation Reports from the COVID-19 Pandemic*. ISCRAM2022.
- Lindhagen, A., Björnqvist, A., & Berggren, P. (2022). *A meta-evaluation of Swedish evaluations of COVID-19 pandemic management*. ISCRAM2022.
- Brodin, W., Friberg, M., Jonson, C.-O., & Prytz, E. (2022). *The effect of presence of blood on medical laypeople's ability to perform first aid for massive bleeding*. In 66th Annual Meeting of the Human Factors and Ergonomics Society.
- Stenberg, R. (2022). Samverkan på liv och död. I Hedberg Rundgren, Å., Klinga, C., Löfström, M. och Mossberg, L. (Red). (2022). [*Perspektiv på samverkan – om utmaningar och möjligheter i välfärdens praktik*](#). Lund: Studentlitteratur
- Matinrad, N. (2022) Models for [*Dispatch of Volunteers in Daily Emergency Response*](#), Linköping University Press, Linköping.
- Stenberg, R. (2022) [*Efterforskning av försvunna personer: Mot en kunskapsbaserad verksamhet: Polisens hantering av information och kunskap*](#). CARER rapport 2022:38, Linköping University Press, Sweden
- Pilemalm, S. (2022) [*Hur expanderar vi konceptet civila insatspersoner: Att hantera organisatoriska och IT-relaterade hinder*](#). CARER rapport 2022:39, Linköping University Press, Sweden